

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κότσικα 1α & Πατησίων
10434 Αθήνα
Τηλ: +30 2108809202, 203
Ηλ. δ/νση: secproedros@epant.gr

Αθήνα, 10.8.2022
Αριθ. Πρωτ.: 7600

Προς

Υπηρεσία Συντονισμού, Γραφείο Νομικών
και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Τηλ.: 210 3332063
Ηλ. δ/νση : gstathouli@mnec.gr

Θέμα: «Οι δείκτες επιπέδου τιμών στην Ελλάδα σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Σχετ.: Το από 1.8.2022 έγγραφό σας (υμ. αριθ. πρωτ. 77121/01-08-2022), με το οποίο μας διαβιβάστηκε η υπ' αριθ. πρωτ. 6098/28-6-2022 ερώτηση της κ. Βουλευτού Α.Αδαμοπούλου.

Σε απάντηση της υπό ανωτέρω ερώτησης, σας γνωρίζουμε ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού («ΕΑ») είναι αποκλειστικώς αρμόδια για τη διαπίστωση παραβάσεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως ισχύει, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΑ έχει την εξουσία να διερευνά είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας συμπεριφορές επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, για να διαπιστώσει τυχόν παραβάσεις του ανωτέρω αναφερόμενου νόμου, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, ήτοι απαγορευμένες συμπράξεις μεταξύ επιχειρήσεων ή καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις στην αγορά.

Η ΕΑ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις αναφορικά με αυξήσεις τιμών, που σημειώνονται διεθνώς ως συνέπεια όχι μόνο της πανδημίας covid-19 αλλά και προσφάτως της εισβολής της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία, καθόσον οι αυξήσεις αυτές έχουν επιπτώσεις εντός της ελληνικής επικράτειας¹. Θα πρέπει, ωστόσο, να διευκρινιστεί εάν οι αυξήσεις αυτές οφείλονται κυρίως σε διεθνείς τάσεις τιμών, οπότε οι δυνατότητες της ΕΑ να δράσει από μόνη της είναι περιορισμένες, ή είναι αποτέλεσμα αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών, είτε μέσω οριζόντιων ή κάθετων συμπράξεων είτε μέσω της μονομερούς επιβολής τους από επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση στις σχετικές αγορές. Ειδικά όσον αφορά στις οριζόντιες συμπράξεις (καρτέλ) μεταξύ επιχειρήσεων και προκειμένου αυτές να επιβεβαιωθούν, απαιτείται όχι μόνο να διαπιστωθεί η σύμπτωση τιμών αλλά και να υφίστανται αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη συνεννόησης² μεταξύ ανταγωνιστών ή, σε περίπτωση εναρμονισμένων πρακτικών, για την απουσία αυτόνομου καθορισμού της επιχειρηματικής συμπεριφοράς³.

¹ Βλ. άρθρο 14 ν. 3959/2011 σε συνδυασμό με άρθρα 1 και 2 του ίδιου νόμου, καθώς και άρθρα 35 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης, ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1 έως 25.

² Βλ. ενδεικτικώς ΣτΕ, 2007/2013 σκ. 17 και ΠΕΚ Τ-67/100 επ. JFE Engineering, σκ. 179.

³ Βλ. ενδεικτικώς ΔΕΚ C-48/69, ICI, σκ. 64, ΔΕΚ C-199/92, Huls, σκ 162 επ.

Σημειώνεται, συναφώς, ότι, κατά πάγια ενωσιακή νομολογία, περίπτωση υπερβολικής, άλλως καταχρηστικής, υπερ-τιμολόγησης συντρέχει όταν η επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση προβαίνει στη χρέωση υπερβολικής τιμής, δυσανάλογης προς την οικονομική αξία της προσφερόμενης παροχής^{4,5}. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει σωρευτικά αφενός να υφίσταται υπερβολική δυσαναλογία μεταξύ του κόστους παραγωγής του προϊόντος (ή/και υπηρεσίας) και της τελικής τιμής που πράγματι ζητήθηκε (σύγκριση από την οποία προκύπτει το ύψος του περιθωρίου κέρδους) και αφετέρου η τιμή που επιβλήθηκε από τη δεσπόζουσα επιχείρηση να ήταν μη εύλογη, είτε κατ' απόλυτη έννοια είτε σε σύγκριση με τα ανταγωνιστικά προϊόντα/υπηρεσίες⁶ (χωρίς να αποκλείεται και η χρησιμοποίηση άλλων μεθόδων, όπως ιδίως συγκριτικών δοκιμών⁷). Σε κάθε περίπτωση, από την ενωσιακή νομολογία και την πρακτική της ΕΑ⁸, προκύπτει ότι για τη στοιχειοθέτηση υπερβολικής τιμολόγησης δεν αρκεί από μόνη της μία ιδιαίτερα σημαντική αύξηση της τιμής, αλλά απαιτείται, ως ελέγχθη, και η ύπαρξη υπερβολικής δυσαναλογίας μεταξύ της τιμής αυτής και του κόστους σε σχέση με τις δαπάνες που πράγματι έγιναν από τη δεσπόζουσα επιχείρηση. Καθίσταται, λοιπόν, σαφές ότι στην έννοια της «υπερβολικής τιμολόγησης» κατά τα άρθρα 2 ν. 3959/2011 (και 102 ΣΛΕΕ) εμπίπτουν περιπτώσεις άδικης («μη δίκαιης») και όχι απλώς υψηλής τιμής⁹.

Όσον αφορά στην εξέλιξη των τιμών των προϊόντων διατροφής και σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή τον μήνα Ιούνιο 2022 στην Ελλάδα στα τρόφιμα παρουσίασε αύξησή σε ετήσια βάση κατά 12,8%, ενώ ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος κατά 11,9%. Στις περισσότερες υποκατηγορίες προϊόντων διατροφής η ετήσια αύξηση του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε υψηλότερα επίπεδα τον Ιούνιο, σε σχέση με το Ευρωπαϊκό μέσο όρο όπως στα δημητριακά, το μοσχαρίσιο κρέας, το αρνίσιο κρέας, το γιαούρτι, το τυρί, το ελαιόλαδο, τα φρούτα, τα λαχανικά, ωστόσο υπάρχουν και άλλες κατηγορίες προϊόντων που η ετήσια αύξηση του ανωτέρω δείκτη διαμορφώθηκε σε χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με την Ευρώπη, όπως στο χοιρινό κρέας, στα ψάρια, στα αυγά, στα λοιπά βρώσιμα έλαια και στις πατάτες.

Εξ αιτίας των σημαντικών αυξήσεων τιμών που παρατηρούνται στον **αγροδιατροφικό τομέα**, ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2021, η ΕΑ, προέβη σε στοχευμένες δράσεις προκειμένου να

⁴ Βλ. απόφαση (νυν) ΔΕΕ, υπόθ. 27/76, *United Brands Company and United Brands Continental BV κατά Επιτροπής*, Συλλ. (Ειδική Ελληνική Έκδοση) 1978 σ. 75, σκ. 250. Βλ. σχετ. Προτάσεις του Γ. Εισαγγελέα Nihls Wahl, της 6ης Απριλίου 2017, επί της υπόθεσης C-177/16, Biedrība "Autortiesību un komunikāciju konsultāciju aģentūra - Latvijas Autoru apvienība" Konkurences padome, μη δημοσιευθείσα (ψηφιακή Συλλογή: EU:C:2017:286), σκ. 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁵ Η έννοια και το πεδίο εφαρμογής της «υπερβολικής τιμολόγησης» που απαγορεύεται βάσει του άρθρου 102, στοιχείο α', εδάφιο δεύτερο της ΣΛΕΕ (ομοίως και του άρθρου 2 του ν. 3959/2011) είναι πιο στενή από μία αυξημένη ή «άδικη» χρέωση που μπορεί να προκύψει υπό άλλα πλαίσια ανάλυσης στο δίκαιο του ανταγωνισμού. Βλ. Ο' Donoghue R. & Padilla A.J., *Excessive Pricing*, The Law and Economics of Article 102 TFEU, 3rd ed.) (2019), σελ. 887, όπου διευκρινίζεται ότι ζητήματα ως προς την ύπαρξη μη δίκαιων ή υπερβολικών τιμών καλύπτουν μια σειρά πιθανών καταχρήσεων υπό το άρθρο 102 της ΣΛΕΕ, πέραν της επιβολής αυξημένης / «άδικης» τιμής ως υπερβολικής τιμολόγησης, υπό το στοιχείο α' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 102 ΣΛΕΕ αφορά προφανώς διακριτή περίπτωση. Τέτοιες περιπτώσεις έχουν προκύψει, μεταξύ άλλων, σε υποθέσεις εξυπονοούμενης άρνησης (constructive refusal), αλλά και σε περιπτώσεις συμπίεσης περιθωρίων κέρδους (margin squeeze).

⁶ Βλ. απόφαση (νυν) ΔΕΕ, υπόθ. 27/76, ο.π. υπο-σημείωση 2, σκ. 251-252. Συναφώς, βλ. διευκρινίσεις στην Διάταξη του Δικαστηρίου, υπόθ. C-159/08 P, Scipraccicola και Terezakis κατά Επιτροπής, διαθέσιμη στην αγγλική γλώσσα (ψηφιακή Συλλογή: EU:C:2009:188), σκ. 47.

⁷ Βλ. σχετ. Προτάσεις του Γ. Εισαγγελέα Nihls Wahl, C-177/16, ο.π. υπο-σημείωση 2, σκ. 19 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, καθώς και απόφαση ΔΕΕ, υπόθεση C-177/16 μη δημοσιευθείσα (ψηφιακή Συλλογή: EU:C:2017:689), σκ. 49.

⁸ Βλ. απόφαση ΕΑ 489/VI/2010 επί της αναφοράς των αερολεσχών «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ», «ΜΙΚΡΑΣ» και «ΑΕΡΟΛΕΣΧΗ ΠΟΛΥΚΙΝΗΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ» κατά της εταιρίας ΕΚΟ για πιθανή παράβαση του άρθρου 2 του Ν. 703/1977 κατά την πώληση αεροπορικής βενζίνης και ιδίως παρ. 50 επ. Βλ. επίσης απόφαση ΕΑ 502/VI/2010 επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γ.Δ.Α. σε εταιρίες διύλισης πετρελαιοειδών με σκοπό τη διερεύνηση πιθανών παραβάσεων του ν. 703/1977 και ιδίως παρ. 135-149, καθώς και απόφαση ΕΑ 548/VII/2012 επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γ.Δ.Α. σχετικά με την πώληση υγραερίου κίνησης, για πιθανή παράβαση των άρθρων 1 και 2 ν. 703/1977, παρ. 68-71.

⁹ Βλ. Frédéric Jenny, *Abuse of Dominance by Firms Charging Excessive or Unfair Prices: An Assessment*, σε Katsoulacos/Jenny eds. *Excessive Pricing and Competition Law Enforcement*, σελ. 68 επ..

αποτρέψει τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές από την πλευρά των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της τρέχουσας συγκυρίας. Συγκεκριμένα:

- Στις 09.09.2021 και 27.9.2021 προέβη στη διενέργεια αιφνίδιων επιτόπιων ελέγχων σε επιχειρήσεις και ένωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις αγορές προμήθειας, εμπορίας και λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ και συγκεκριμένα στις αγορές δημητριακών, γάλακτος, καφέ, μαρμελάδων, ροφημάτων και τυριών, αναφορικά με τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές στο πλαίσιο οριζόντιας σύμπραξης ή/και κάθετων συμπράξεων¹⁰.
- Στις 26.10.2021¹¹, η ΕΑ εξέδωσε Δελτίο Τύπου όπου ενημερώνει ότι απέστειλε επιστολές σε συγκεκριμένες Ενώσεις Επιχειρήσεων στον χώρο της εστίασης και των τροφίμων προκειμένου να τους επιστήσει την προσοχή ώστε να απέχουν από αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές. Συγκριμένα ανέφερε ότι οποιαδήποτε παρέμβαση από επαγγελματικούς φορείς/ενώσεις ή/και συνεννοήσεις μεταξύ επαγγελματιών, με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιαδήποτε έκταση και βαθμό, καθώς και σε οποιοδήποτε μέρος της Ελληνικής Επικράτειας, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στην Ελληνική Επικράτεια και ιδίως εκείνες, οι οποίες συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής, θεωρούνται ως ιδιαίτερης σοβαρότητας παραβιάσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τον ελεύθερο ανταγωνισμό και τυχόν παραβίαση των εν λόγω κανόνων δύναται να επιφέρει τόσο διοικητικά πρόστιμα και ποινές όσο και ποινικές ευθύνες για τους συμμετέχοντες επαγγελματίες ή ακόμα και για τρίτα νομικά πρόσωπα που συνέβαλαν στη δημιουργία φαινομένων σύμπραξης/εναρμόνισης των τιμών. Στο πλαίσιο αυτό, οι προαναφερόμενες Ενώσεις Επιχειρήσεων κλήθηκαν να απέχουν από κάθε είδους τέτοια συμπεριφορά και να ενημερώσουν αμελλητί τα μέλη τους για τις υποχρεώσεις τους για συμμόρφωση με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού.
- Στις 14.12.2021¹² προέβη στη διενέργεια αιφνιδιαστικού επιτόπιου ελέγχου σε επιχείρηση στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας στις αγορές των σπόρων ηλίανθου, βαμβακιού και αραβόσιτου, καθώς και στις αγορές προϊόντων φυτοπροστασίας καλλιεργειών. Ο εν λόγω αιφνιδιαστικός έλεγχος αποτελεί ένα προκαταρκτικό βήμα στο πλαίσιο έρευνας της ΕΑ για τον εντοπισμό αντί-ανταγωνιστικών πρακτικών βάσει του ν. 3959/2011.
- Στις 16/2/2022¹³ διεξήγαγε αιφνίδιο επιτόπιο έλεγχο σε εννέα (9) επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον κλάδο προμήθειας και λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ και συγκεκριμένα στις αγορές ζυμαρικών, αναφορικά με τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές στο πλαίσιο οριζόντιας σύμπραξης ή/και κάθετων συμπράξεων βάσει του άρθρου 1 ν. 3959/2011 και 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

¹⁰ Βλ. Δελτίο Τύπου <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/1537-deltio-typou-epitopioi-elegxois-epitropis-antagonismoy-ston-klado-promitheias-kai-lianikis-polisis-eidon-soyper-market-kai-sygkekrimena-stis-agores-dimitriakon-galaktos-kafe-marmeladon-rofimatou-kai-tyrion.html>).

¹¹ Βλ. Δελτίο Τύπου <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/1594-deltio-typou-dimosies-anaggelies-mellontikon-afksiseon-timon-apo-syndesmous-epixeiriseon-kai-allous-epaggelmatikous-foreispou-drastiriopoiountai-stin-agera.html>

¹² Βλ. Δελτίο Τύπου : <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/1860-deltio-typou-aifnidiastikos-epitopios-elegxos-stis-agores-ton-sporon-ilianthou-vamvakioy-kai-aravositou.html>

¹³ Βλ. Δελτίο Τύπου: <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/2124-deltio-typou-epitopios-elegxos-tis-epitropis-antagonismoy-ston-klado-promitheias-emporias-kai-lianikis-polisis-zymarikon.html>

- Στις 22/3/2022 προέβη σε αιφνίδιους επιτόπιους ελέγχους σε 15 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε επιμέρους αγορές του κλάδου παροχής υπηρεσιών σίτισης, αναφορικά με τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές στο πλαίσιο οριζόντιων συμπράξεων βάσει του άρθρου 1 ν. 3959/2011 και 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Όσον αφορά στον **τομέα της ενέργειας**, κατόπιν των σημαντικών αυξήσεων τιμών που παρατηρήθηκαν κατά το τελευταίο διάστημα στην αγορά, η ΕΑ προέβη σε σειρά στοχευμένων δράσεων προκειμένου να διερευνήσει και να αποτρέψει τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές από την πλευρά των επιχειρήσεων. Ειδικότερα,

- Στις 28.09.2021¹⁴ προέβη στη διενέργεια αιφνίδιων επιτόπιων ελέγχων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις αγορές διύλισης, χονδρικής και λιανικής πώλησης βενζίνης και πετρελαίου κίνησης αναφορικά με τυχόν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές στο πλαίσιο οριζόντιας σύμπραξης ή/και κάθετων συμπράξεων ή/και καταχρηστικής εκμετάλλευσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης. Οι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι διενεργήθηκαν στις εγκαταστάσεις επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής, και αποτελούν ένα προκαταρκτικό βήμα στο πλαίσιο έρευνας της Ε.Α. για τον εντοπισμό αντί-ανταγωνιστικών πρακτικών βάσει των διατάξεων του ν. 3959/2011.
- Κατόπιν προπαρασκευαστικής έρευνας, στις 16.12.2021¹⁵ εκκίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα στην αγορά της λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες χαμηλής τάσης. Σημειώνεται ότι η ΕΑ έχει ήδη δημοσιοποιήσει ότι προχώρησε σε μέτρα έρευνας σε δεκαοκτώ (18) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά για τον εντοπισμό τυχόν αντί-ανταγωνιστικών πρακτικών βάσει του ν. 3959/2011 και της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- Στις 3.1.2022 κατόπιν παρακολούθησης της συγκεκριμένης αγοράς, εκκίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα στην αγορά της χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.
- Στις 22.3.2022 η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφάσισε τη χαρτογράφηση στον κλάδο των πετρελαιοειδών σύμφωνα με το άρθρο 14, παρ. 2, ιθ του ν.3959/2011 με σκοπό την αποτύπωση των συνθηκών ανταγωνισμού στον κλάδο των πετρελαιοειδών στην Ελλάδα στο πλαίσιο της έρευνας χαρτογράφησης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού στην αλυσίδα παραγωγής και διανομής πετρελαιοειδών στην ελληνική αγορά. Ειδικότερα, όσο αφορά την χαρτογράφηση, τα ενδιάμεσα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας δημοσιοποιήθηκαν και για περισσότερες πληροφορίες δείτε το σχετικό δελτίο τύπου της ΕΑ_ [.Δελτίο Τύπου - Χαρτογράφηση του κλάδου πετρελαιοειδών \(epant.gr\)](#). Η έρευνα αναμένεται να ολοκληρωθεί το καλοκαίρι 2022.
- Στις 5/5/2022¹⁶ διενήργησε αιφνίδιους επιτόπιους ελέγχους σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις αγορές χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες χαμηλής τάσης.
- Στις 5/7/2022 η ΕΑ με δελτίο τύπου ¹⁷ ενημερώνει για την έρευνα που διεξήγαγε σχετικά με κριτήρια επιλογής και αλλαγής παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας

¹⁴ Βλ. Δελτίο Τύπου <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/1561-deltio-typou-epitopioi-elegxoi-tis-epitropis-antagonismoy-se-kathe-ena-apo-ta-stadia-diyllisis-xondrikis-kai-lianikis-polisis-stin-agera-tis-venzinis-kai-tou-petrelaiou-kinisis.html>

¹⁵ Βλ. Δελτίο Τύπου : <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/1892-deltio-typou-ekkinisi-aftepaggeltis-erevna-stin-agera-tis-lianikis-promitheias-ilektrikis-energeias-se-pelates-xamilis-tasis.html>

¹⁶ Βλ. Δελτίο Τύπου <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/2191-deltio-typou-aifnidiastikoi-elegxoi-tis-ea-se-etaireies-xondrikis-kai-lianikis-promitheias-ilektrikis-energeias.html>.

¹⁷ <https://www.epant.gr/enimerosi/deltia-typou/item/2240-deltio-typou-kritiria-epilogis-kai-allagis-paroxou-ilektrikis-energeias-katanaloton-kai-mikromesaion-epixeirison.html>

καταναλωτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ειδικότερα, η ΕΑ ανέθεσε στην εταιρεία PRORATA τη διενέργεια δημοσκοπήσης προκειμένου να διερευνήσει τις συνθήκες από την πλευρά της ζήτησης στην συγκεκριμένη αγορά καθώς και την τυχόν εκδήλωση αθέμιτων τιμολογιακών και άλλων εμπορικών πρακτικών των παρόχων που δραστηριοποιούνται σε αυτήν. Συγκεκριμένα, η ΕΑ διερευνά μεταξύ άλλων εάν εκδηλώνονται πρακτικές εμπορίας και τιμολόγησης που ευνοούν τη δημιουργία σύγχυσης στους καταναλωτές (confusopoly), οι οποίες ενδεχομένως να δυσχεραίνουν την ικανότητα των καταναλωτών να επιλέξουν τη βέλτιστη προσφορά ή να μπορούν να κατανοήσουν και να ελέγξουν τη σύμβαση που υπογράφουν με κάποιον πάροχο, με συνέπεια να δημιουργείται κίνητρο στις επιχειρήσεις να αυξήσουν τις τιμές ειδικά εάν οι καταναλωτές δεν είναι «ενεργοί» στην αναζήτηση και επιλογή νέων παρόχων (consumer switching), κάτι που αποτελεί χαρακτηριστικό ανταγωνιστικών αγορών. Ενδεικτικά, τέτοιες πρακτικές confusopoly αποτελούν οι υπερβολικά πολυάριθμες και αδιαφανείς προσφορές, η ομαδοποίηση των προϊόντων σε αδικαιολόγητα σύνθετα πακέτα και οι πολύπλοκοι συμβατικοί όροι.

Συμπερασματικά, συγκρίνοντας τις απαντήσεις των καταναλωτών και των επιχειρήσεων αναφέρομε τα εξής:

- ο Μεγαλύτερο ποσοστό καταναλωτών είναι «ενεργό» και έχει αλλάξει προμηθευτή εντός της τελευταίας πενταετίας σε σχέση με το ποσοστό επιχειρήσεων (55% έναντι 39%).
- ο Η εξεύρεση καλύτερης τιμής αποτελεί τον κυριότερο λόγο αλλαγής προμηθευτή τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τις επιχειρήσεις.
- ο Για αμφότερα τα δείγματα, η πεποίθηση ότι η αλλαγή προμηθευτή δε θα οδηγήσει στην οικονομικότερη λύση είναι ο κυριότερος λόγος μη αλλαγής. Το συγκεκριμένο εύρημα δύναται να εκτιμηθεί σε σχέση με το γενικότερο προβληματισμό της ΕΑ για το confusopoly.

Οι ανωτέρω έρευνες βρίσκονται διαθέσιμες στον ιστότοπο της ΕΑ

Επισημαίνεται εδώ ότι, στον κλάδο της ενέργειας η ΡΑΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στην παρακολούθηση του ανταγωνισμού εκ των προτέρων και η ΕΑ αποκλειστική αρμοδιότητα εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού εκ των υστέρων σε περίπτωση που στοιχειοθετηθούν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές. Η ΕΑ παρεμβαίνει εφόσον υπάρξουν ενδείξεις για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ των δραστηριοποιούμενων εταιριών στις αγορές ενέργειας, κάτι το οποίο αποτελεί αντικείμενο έρευνας της ΕΑ, ενώ διατηρεί τη δυνατότητα περαιτέρω κανονιστικής παρέμβασης εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Στο πλαίσιο χαρτογράφησης των Ελληνικών αγορών που έχει εκκινήσει η ΕΑ, θα εξεταστεί και το περιθώριο κέρδους κομβικών επιχειρήσεων σε ολιγοπωλιακές αγορές στο συγκεκριμένο τομέα. Προσβλέπουμε σε στενή συνεργασία με τη ΡΑΕ, σύμφωνα και με το Μνημόνιο Συνεργασίας που έχει υπογραφεί από τις δύο Αρχές, για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε αποτελεσματικά τα δεδομένα και τα εργαλεία του Μηχανισμού Παρακολούθησης και Εποπτείας της Αγοράς τον οποίο εποπτεύει η ΡΑΕ

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τη ραγδαία και απότομη εκτίναξη των τιμών της ενέργειας που παρατηρείται – όχι μόνο εντός της ελληνικής επικράτειας – πέραν της από 13.10.2021 υποβολής προτάσεων προς τις κυβερνήσεις των κρατών μελών υπό τη μορφή εργαλειοθήκης, σχετικά με τα κατάλληλα

μέτρα αντιμετώπισης της αύξησης των τιμών της ενέργειας¹⁸, δηλώνοντας σαφώς την επιθυμία της να παρασχεθεί αυτή η βοήθεια στήριξης, κατά προτεραιότητα, προέβη και σε νέα Ανακοίνωση της 23.3.2022 για τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης¹⁹ με σκοπό τον περιορισμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας.

Επιπλέον, η ΕΑ μέσω του εξειδικευμένου εργαλείου-πλατφόρμας (HCC Economic Intelligence Platform), που έχει αναπτύξει ομάδα εμπειρογνομόνων με τη συνεργασία του τμήματος Ψηφιακής Αναζήτησης Τεκμηρίων της ΕΑ, το οποίο αντλεί και επεξεργάζεται, μεταξύ άλλων, και στοιχεία που συλλέγει η πλατφόρμα e-katanolitis της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, η βάση δεδομένων e-fuels, και τα στοιχεία που συλλέγει ο ΟΚΑΑ παρακολουθεί τις τιμές καταναλωτικών προϊόντων και ειδών διατροφής στα σούπερ μάρκετ, νωπά προϊόντα αλλά και πετρέλαιο κίνησης/βενζίνη, συστηματικά και σχεδόν σε καθημερινή βάση, για τυχόν ενδείξεις εναρμονισμένων πρακτικών.

Η ΕΑ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, θα παρεμβαίνει κατά άμεση προτεραιότητα όπου κρίνεται απαραίτητο και θα εξετάζει κάθε σχετική περίπτωση που θα υποπέσει στην αντίληψή της, με την υποβολή καταγγελίας, αίτησης επιείκειας ή ανώνυμων σχετικών πληροφοριών μέσω του ασφαλούς ψηφιακού περιβάλλοντος (whistleblowing) και θα επιβάλλει αυστηρότατες διοικητικές κυρώσεις στις επιχειρήσεις που τυχόν εφαρμόζουν αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές βάσει των διατάξεων του ν. 3959/2011 και 101/102 ΣΛΕΕ.

Τέλος, με βάση το ισχύον θεσμικό και νομικό πλαίσιο, η ΕΑ δεν είναι αρμόδια να επιλαμβάνεται επί θεμάτων που σχετίζονται με το επίπεδο των μισθών στην Ελλάδα, και επιπλέον η παρακολούθηση της αγοράς τηλεπικοινωνιών αποτελεί αρμοδιότητα της ΕΕΤΤ.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Ιωάννης Λιανός

Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη
Ιωάννα Χριστοδουλάκη
ΙΩΑΝΝΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗ

¹⁸ Βλ. Ανακοίνωση (COM (2021) 660 final της 13.10.2021 «ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ: Αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών της ενέργειας: μια εργαλειοθήκη για δράση και στήριξη» <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0660&from=ES>) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_5204).

¹⁹ Βλ. Ανακοίνωση COM (2022) 138 final της 23.3.2022, «ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ: Ασφάλεια του εφοδιασμού και προσιτές τιμές ενέργειας: επιλογές για άμεσα μέτρα και την προετοιμασία για τον επόμενο χειμώνα», <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2022%3A138%3AFIN&qid=1648073863211>